

Աստղային, Արեգակնային և Լուսնային ցուցադրիչներ

Ռոզա Մ. Ռոզ, Ֆրանսիա Բերթոմյո

*Միջազգային աստղագիտական միություն
Կատալոնիայի տեխնիկական համալսարան, Իսպանիա
CLEA, Ֆրանսիա*

Նպատակներ

- Հասկանալ աստղերի տեսանելի շարժը տարբեր աշխարհագրական լայնություններում
- Հասկանալ Արեգակի տեսանելի շարժը տարբեր աշխարհագրական լայնություններում
- Հասկանալ Լուսնի շարժումը և ձևերը տարբեր աշխարհագրական լայնություններում

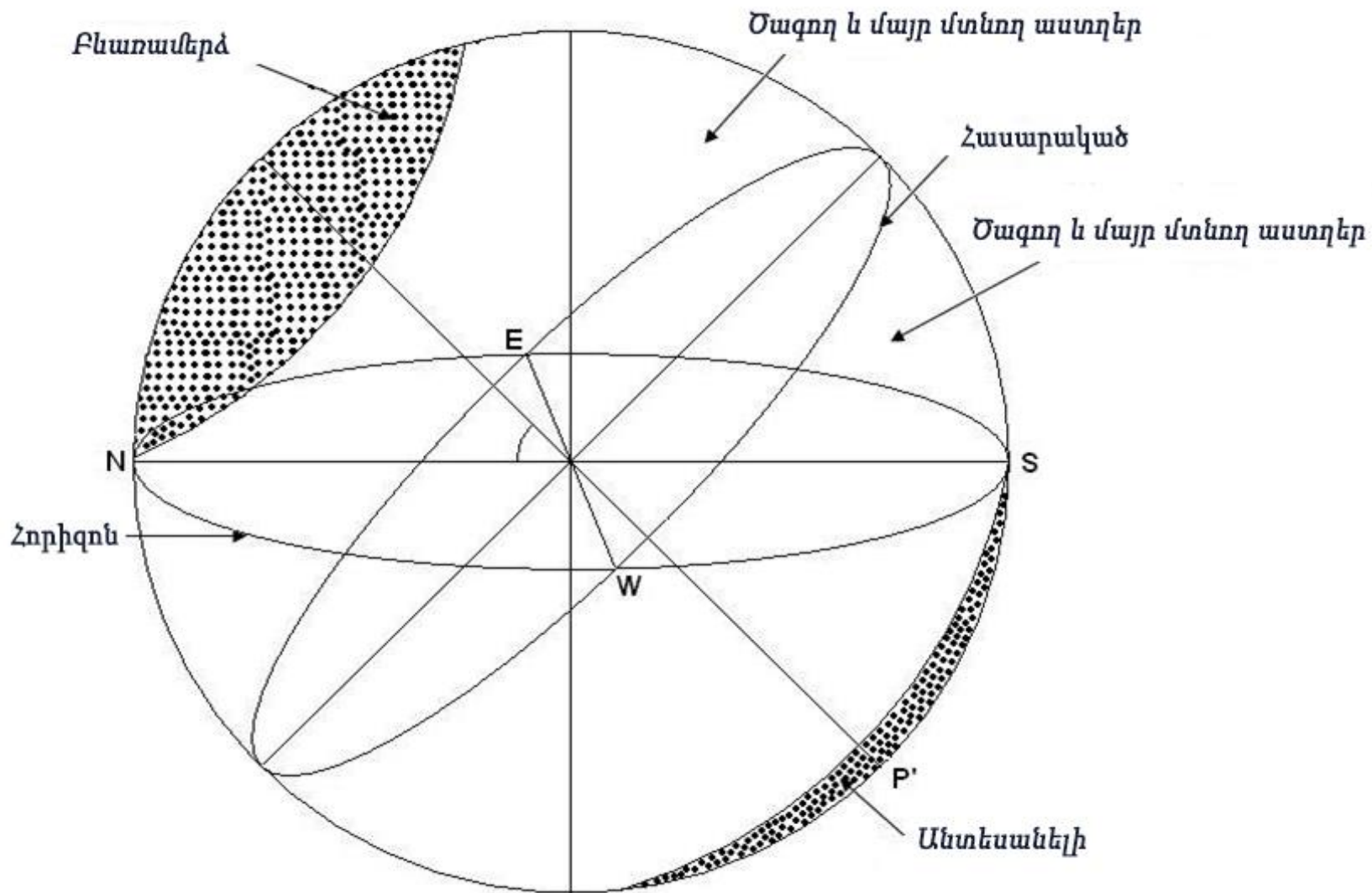

Գործունեություն 1: Աստղային ցուցադրիչ

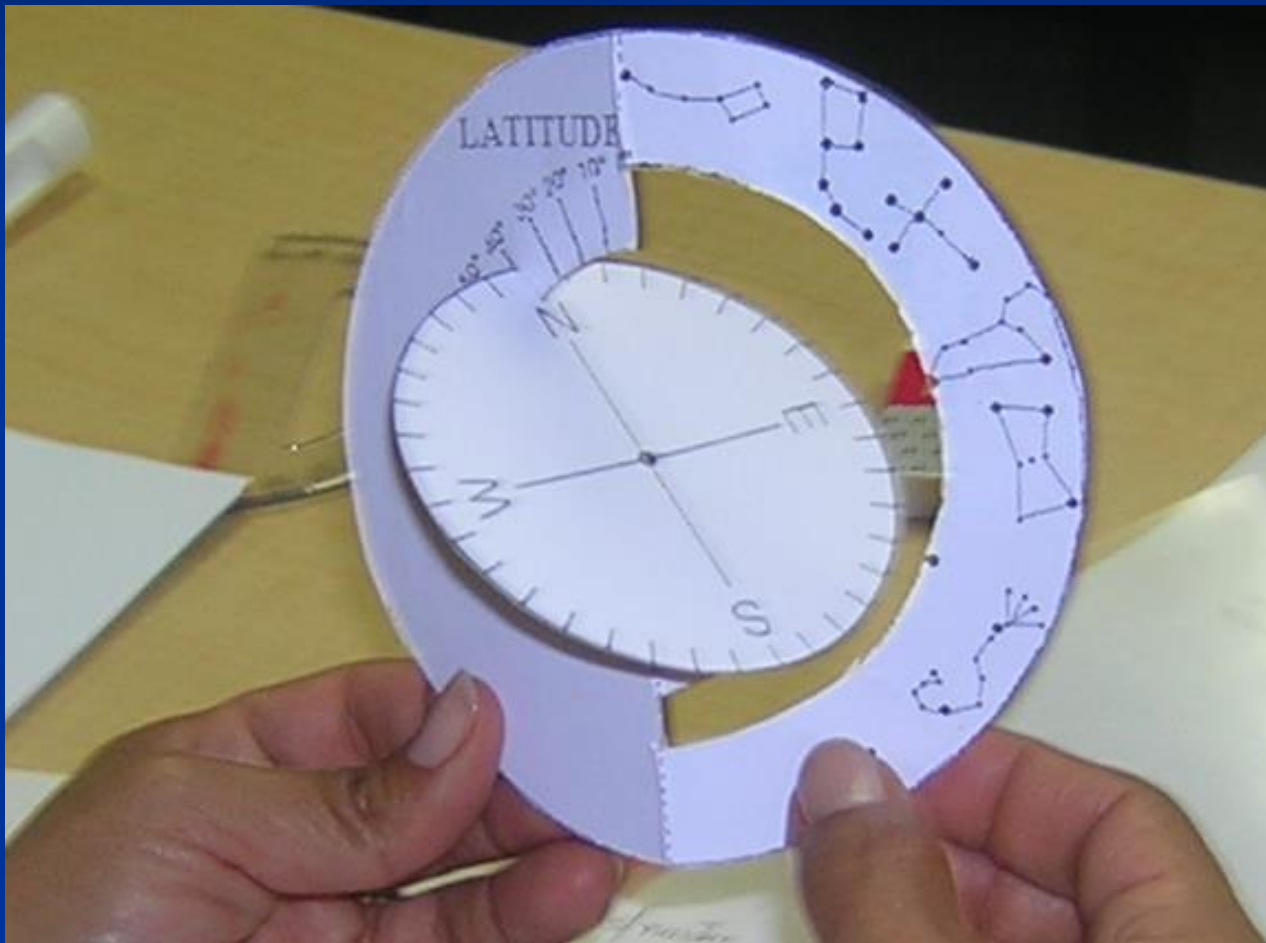
- Աստղերի ուղին երկնքում
- Բևեռամերձ աստղեր, աստղեր որոնք ծագում
և մայր են մտնում, անտեսանելի աստղեր
- Եթե գիտեք աշխարհագրական լայնությունը,
ճանապարհորդեք ուր որ կուգեք
- (Կարող եք կառուցել մոդել յուրաքանչյուր
տեղանքի համար)

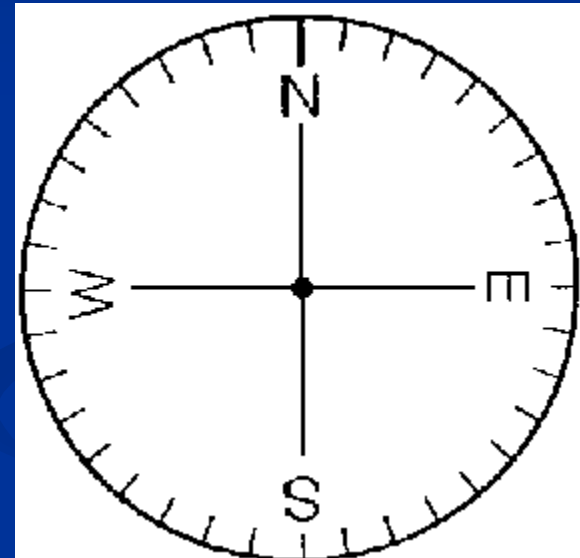
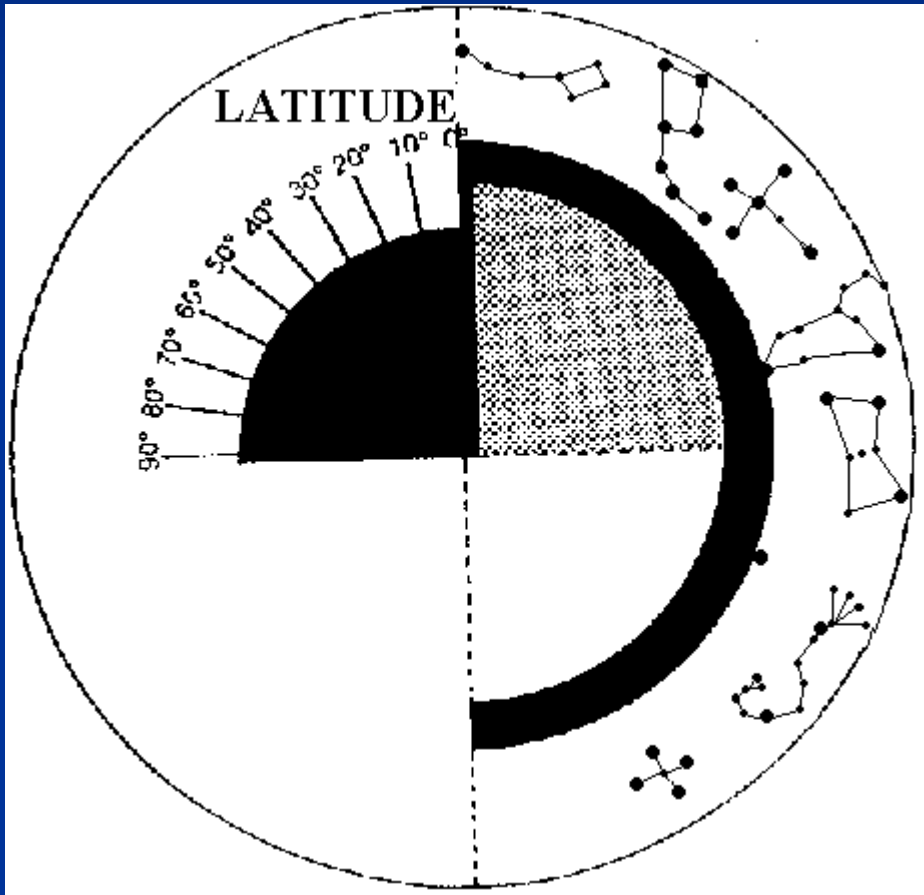
Քեռամերձ / ծագող և մայր մտնող աստղեր / անտեսանելի աստղեր

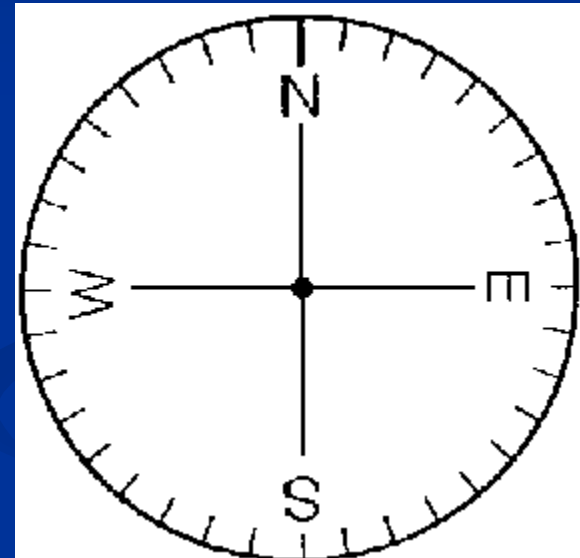
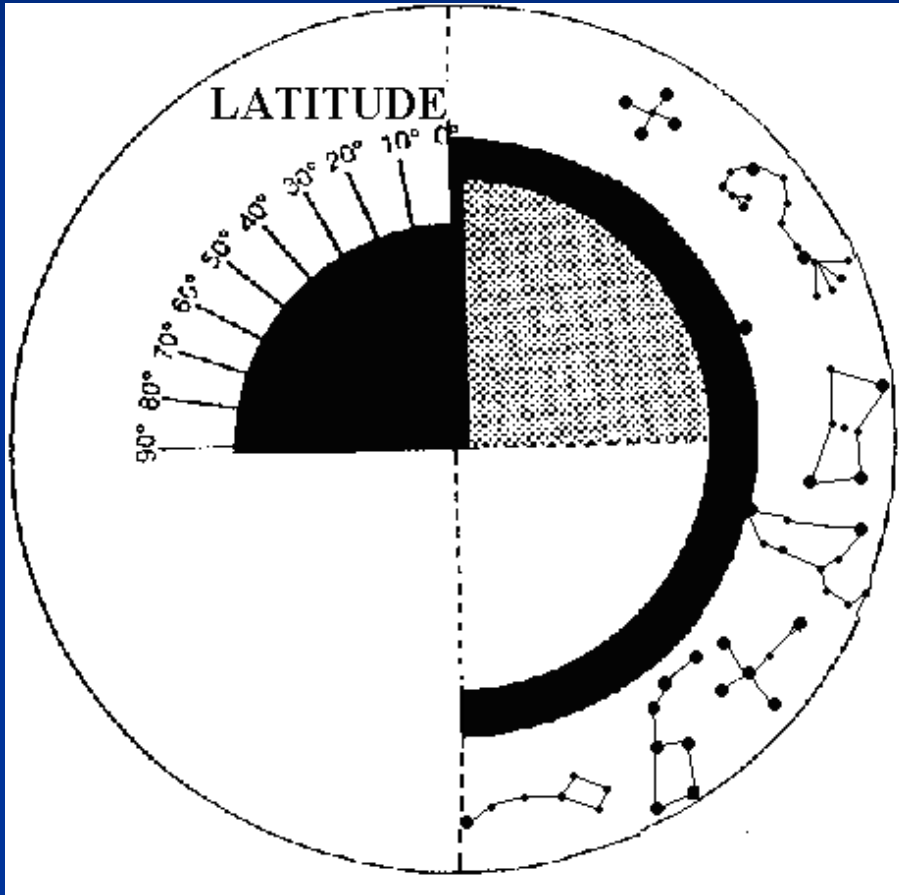
Աստղային ցուցադրիչ

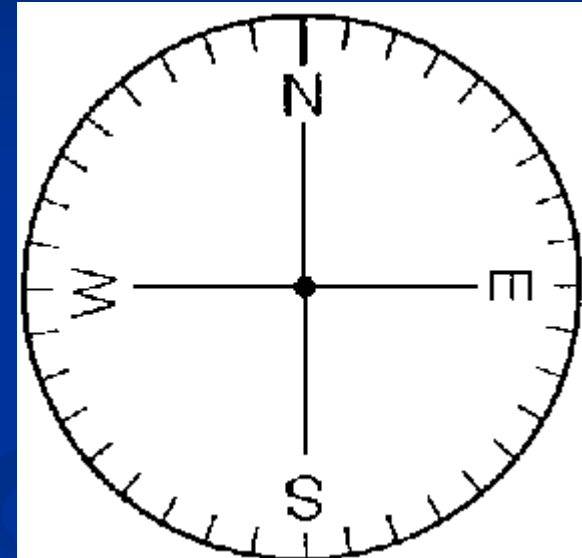
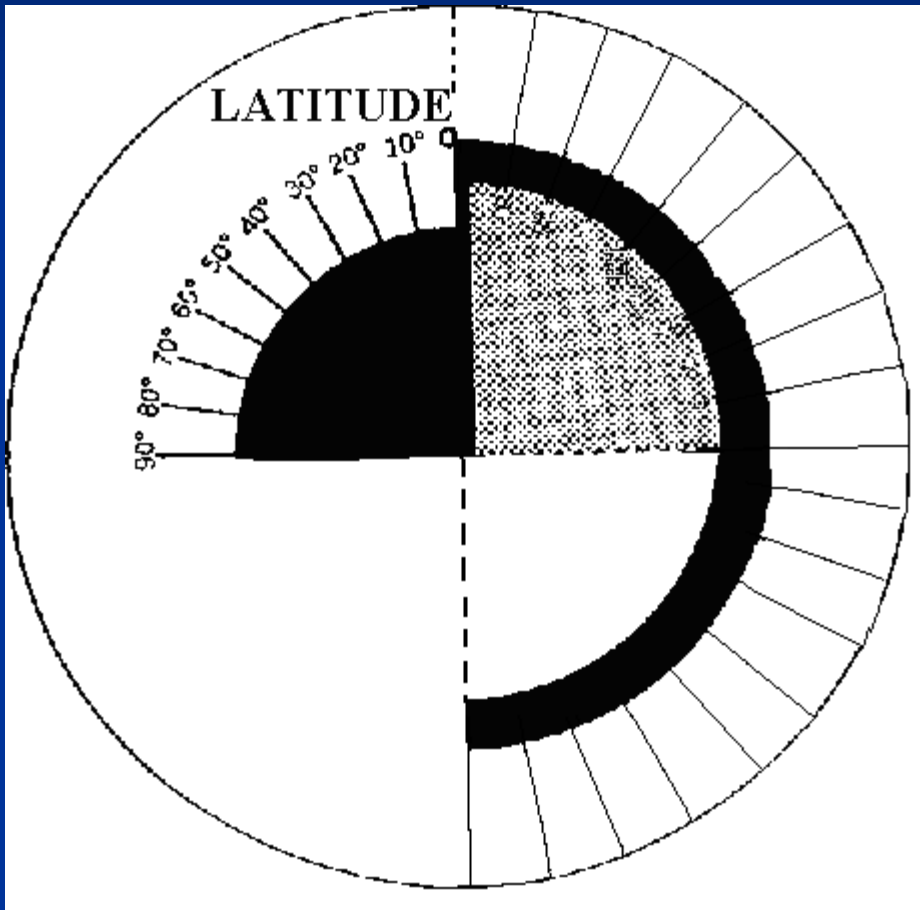
Հյուսիսային կիսագնդի Աստղային ցուցադրիչ

Հարավային կիսագնդի Աստղային ցուցադրիչ

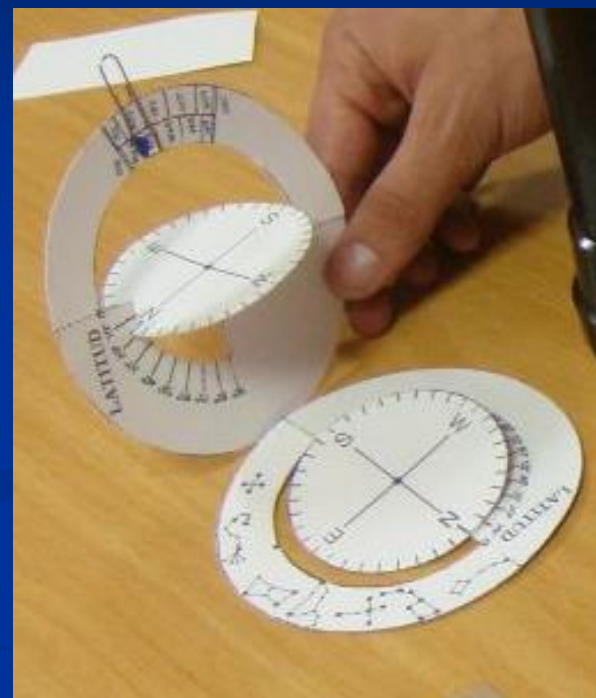
Դատարկ աստղային ցուցադրիչ (ավելացնել ցանկալի համաստեղություններ)

- Գարուն
- Ամառ
- Աշուն
- Զմեռ
- Կամ յուրաքանչյուր ամիս

Կառուցում

- Կառուցելու համար բոլոր բացատրությունները տրված են կախված՝
- Հյուսիսային կիսագունդ
- Հարավային կիսագունդ

Կառուցում. քայլ 1

- Նմուշները տպել հասարակության վրա
- Կտրել երկու կտորները (մեծը և փոքրը) իրենց գծերով
- Հեռացնել սև մասերը
- Ծալել հիմնական կտորը կետագծերով

Կառուցում. քայլ 2

- Փոքր կտրվածք անել հորիզոնի սկավառակի «հյուսիսի» վրա (հյուսիսային կիսագունդ) *կամ «հարավի» վրա (հարավային կիսագունդ)*

- Ստանձել հորիզոնի սկավառակի հյուսիս-արևելյան քառորդը (հյուսիսային կիսագունդ) հիմնական կտորի մոխրագույն մասին: «Արևմուտքի» կետը պետք է համընկնի 90° աշխարհագրական լայնությանը,

կամ հորիզոնի սկավառակի հարավ-արևմտյան քառորդը (հարավային կիսագունդ) հիմնական կտորի մոխրագույն մասին: «Արևելքի» կետը պետք է համընկնի 90° աշխարհագրական լայնությանը:

Փորձեք զգույշ լինել, որովհետև մոդելի ճշտությունը կախված է երկու կտորների ճիշտ համապատասխանեցումից:

Կառուցում. քայլ 3

- Տեղադրել «հյուսիս» կետը (հյուսիսային կիսագունդ) աշխարհագրական լայնություններում
կամ «հարավ» կետը (հարավային կիսագունդ) աշխարհագրական լայնություններում
- Պահել հորիզոնի սկավառակը ուղղահայաց լայնության աստիճաններին
- Մկսել օգտագործել ցանկալի աշխարհագրական լայնությունների համար...

Աստղային ուղիների թերությունները

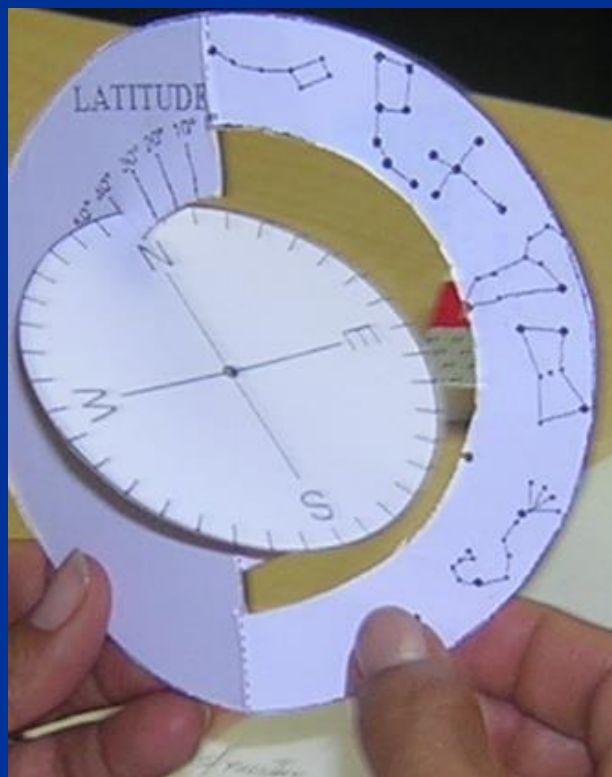
լայ. 70°
Էնոնտեկիո
Ֆինլանդիա

լայ. 41°
Մոնտսենի
Իսպանիա

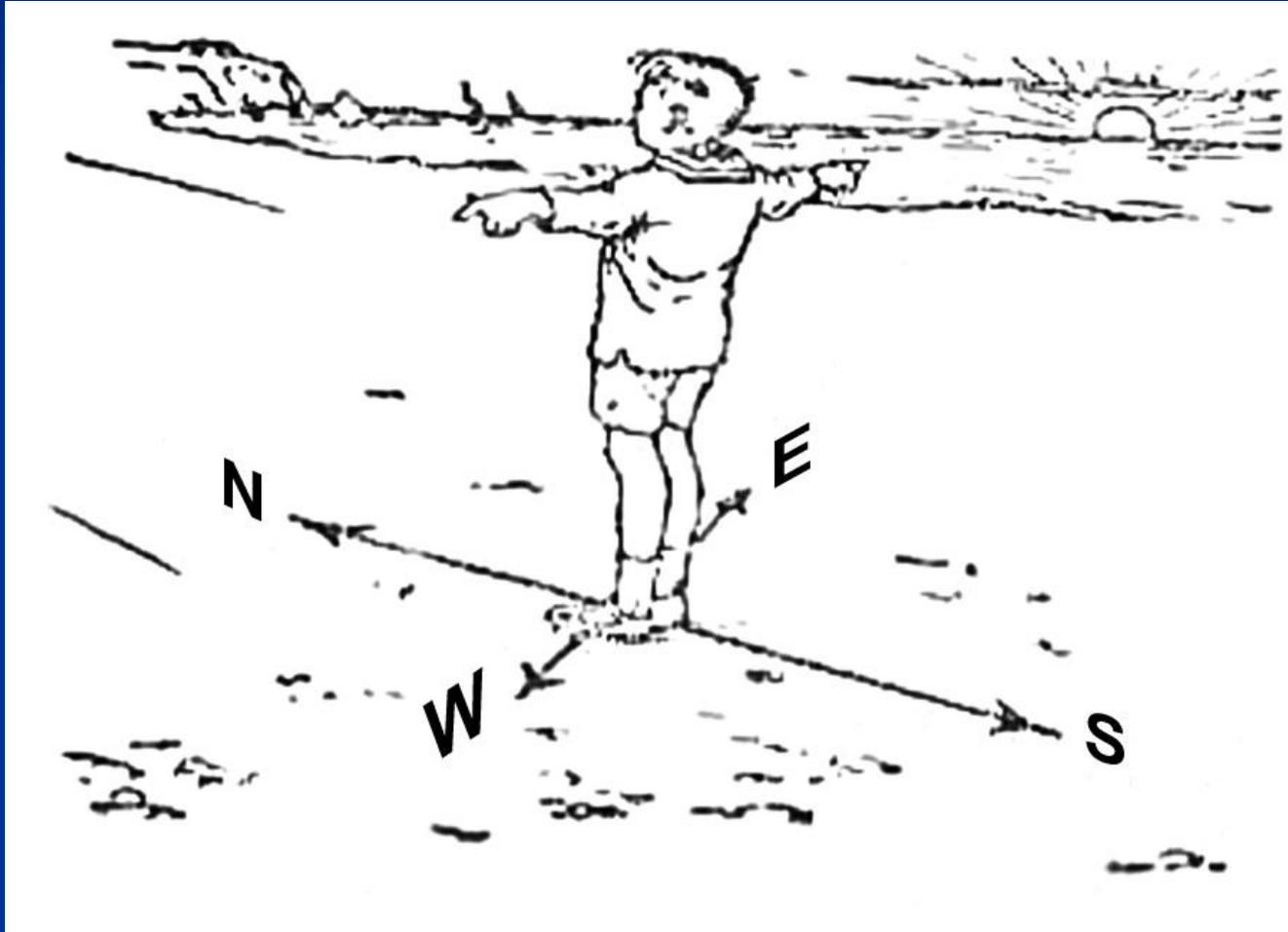
լայ. 23°
Մատեուալա
Մեքսիկա

Որտե՞ղ է արևածագը

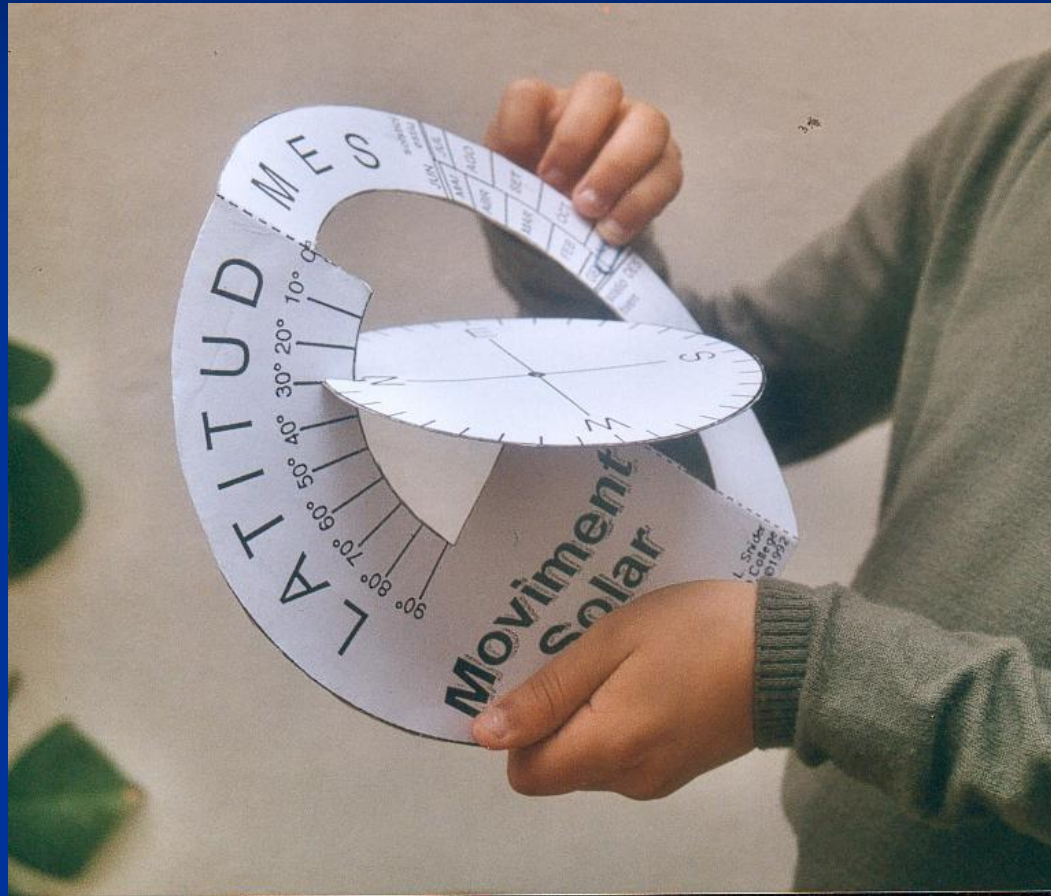
Արդյո՞ք այս նկարը ճիշտ է

Արևածագը միշտ արևելքում է իսկ
մայրամուտը միշտ արևմուտքում:
Արդյո՞ք սա ճիշտ է

... մեկ այլ ցուցադրիչի միջոցով

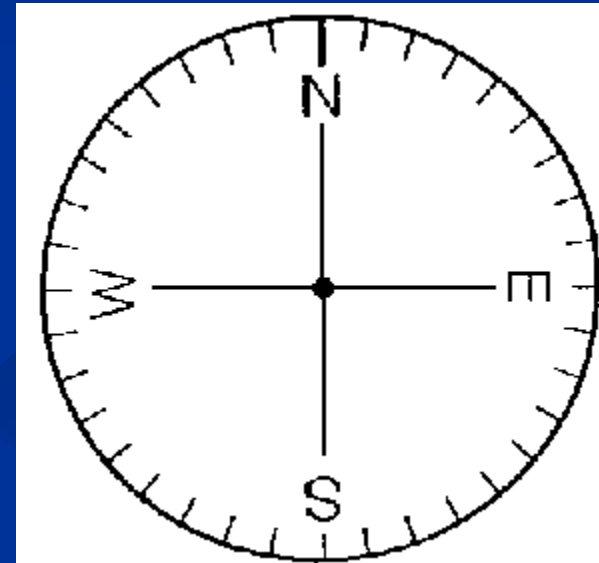
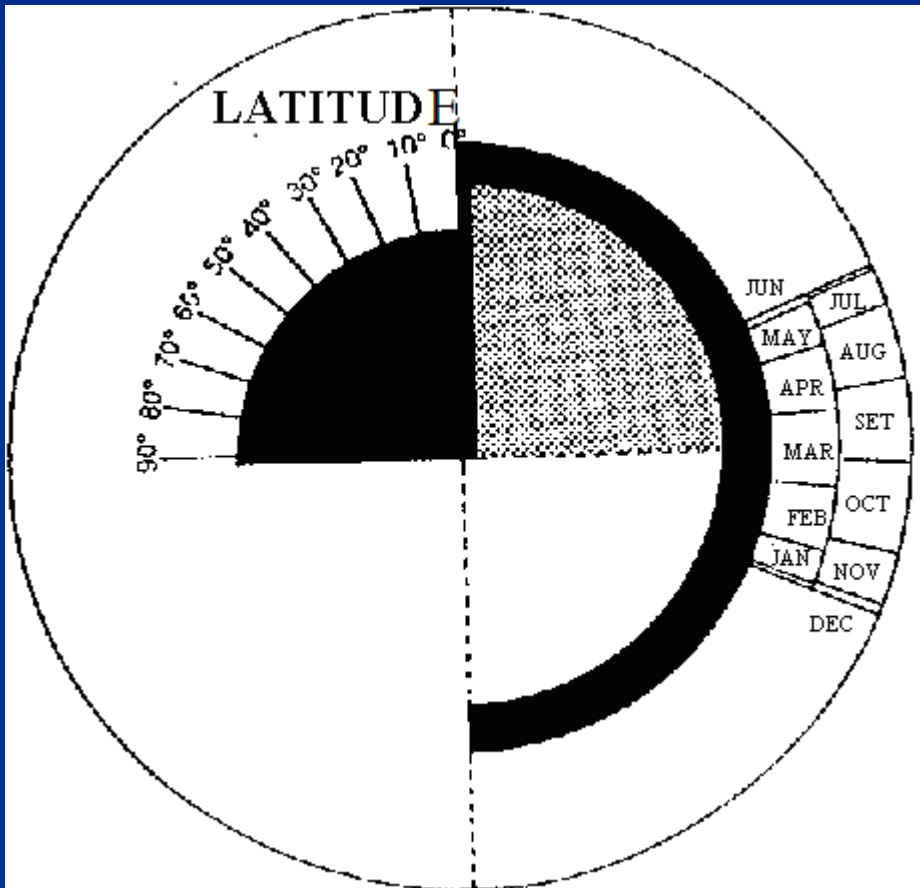

Գործունեություն 2: Արեգակնային ցուցադրիչ

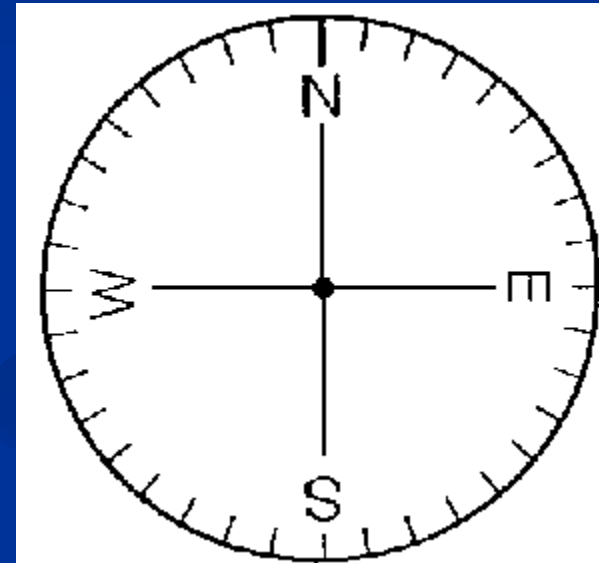
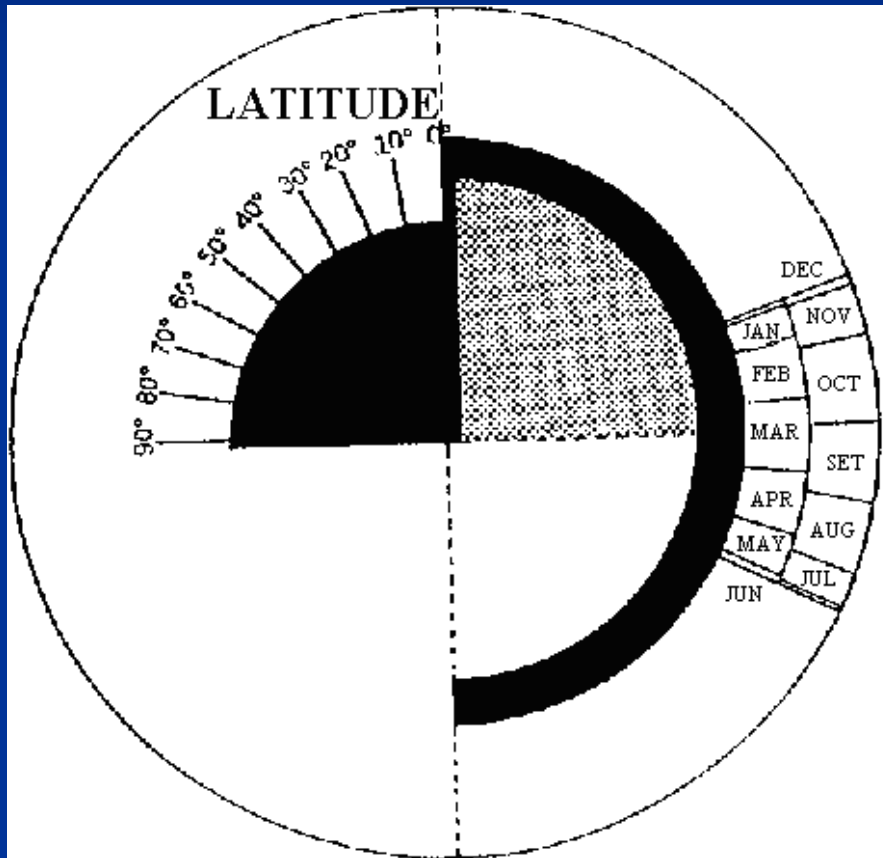
- Արեգակի ցերեկային ուղին
- Արեգակի տարեկան շարժը
- Ուսումնասիրել բարձրացումը և
իջեցումը
- Կեսգիշերային Արեգակ
- Եթե գիտեք աշխարհագրական
լայնությունը, ճանապարհորդեք
ուր որ կուգեք

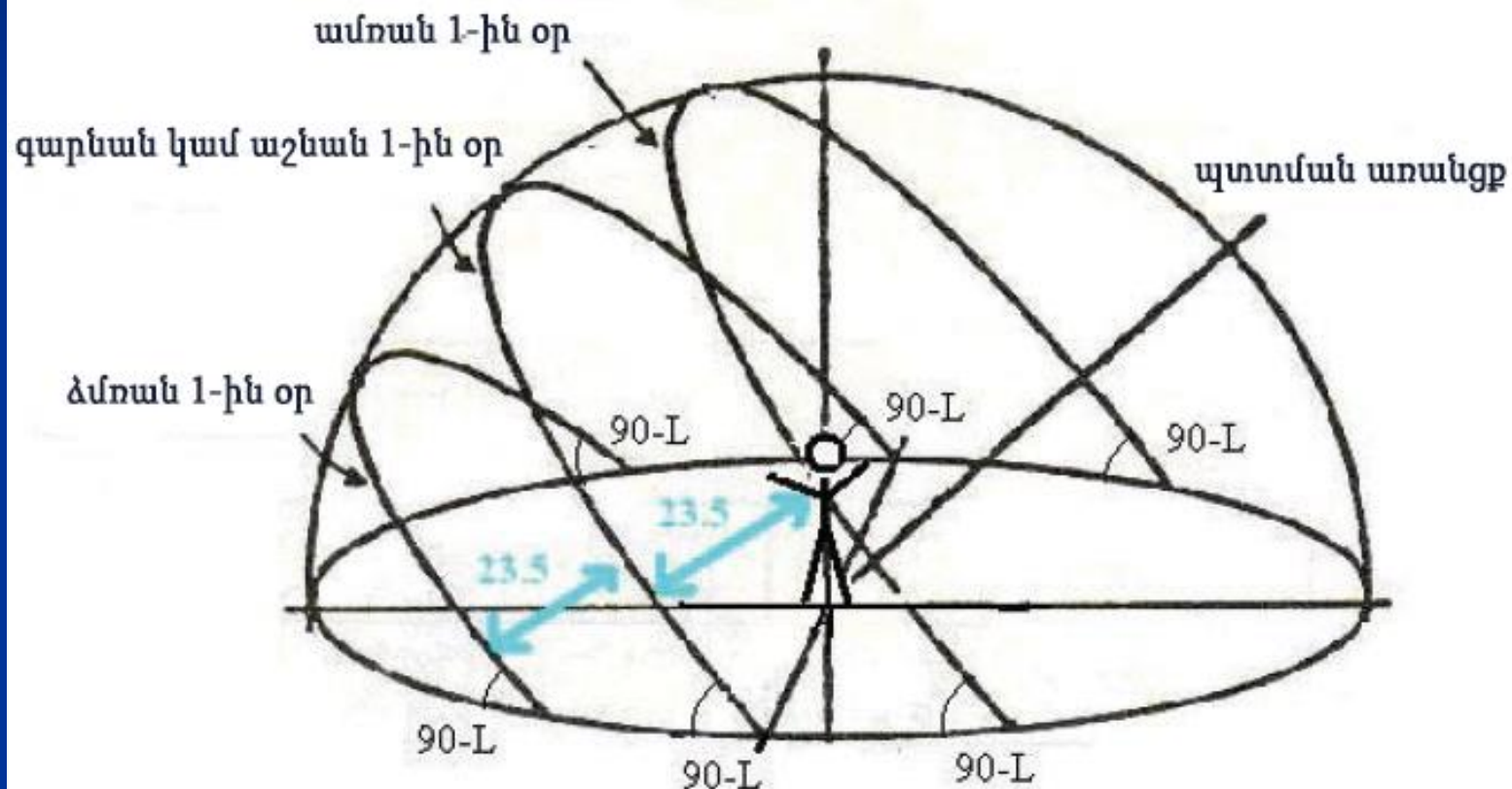
Հյուսիսային կիսագնդի Արեգակնային ցուցադրիչ

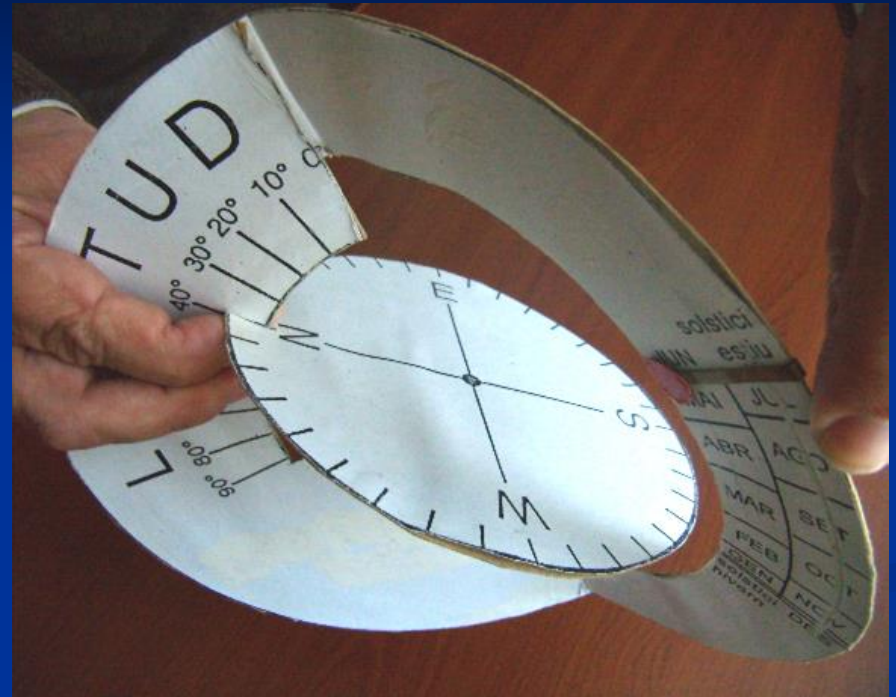
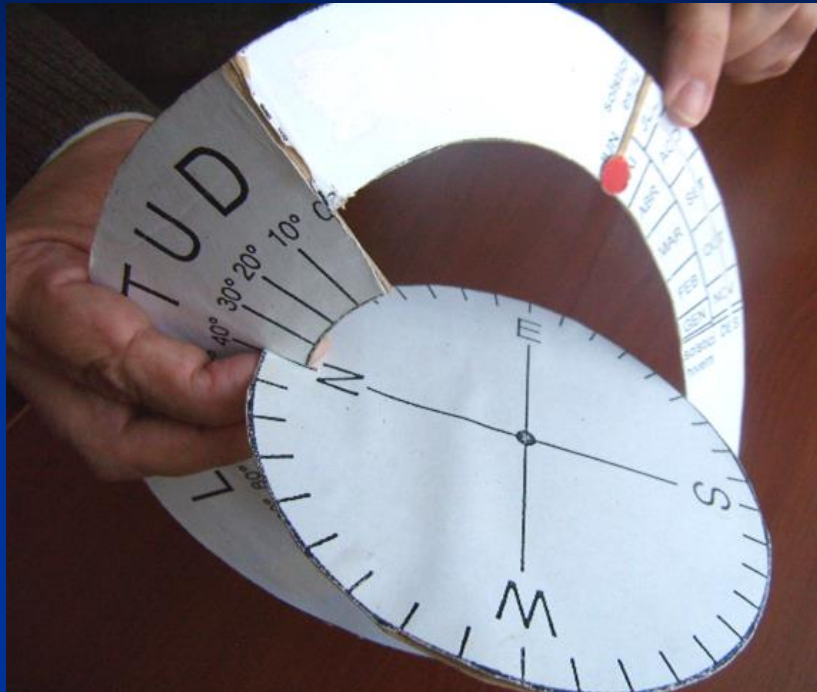
Հարավային կիսագնդի Արեգակնային ցուցադրիչ

Արեգակի շարժումները

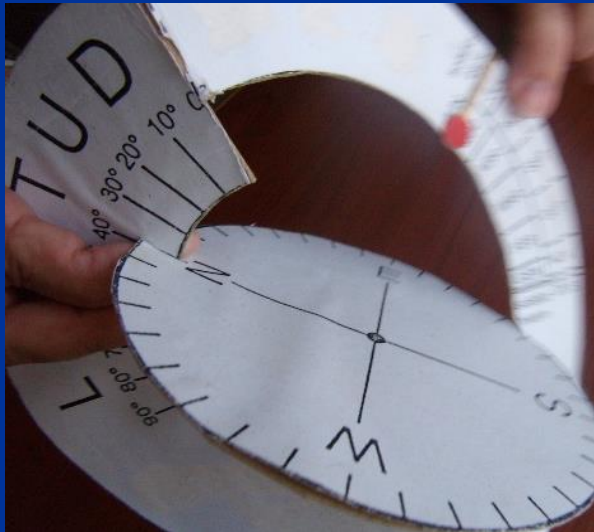

Արեգակի ուղին

- Տեղադրեք «հյուսիս» կետը ճիշտ լայնության վրա
- Տեղադրեք կարմիր շրջանը ճիշտ ամսվա վրա
- Շարժեք ամիսների «թևը» ցույց տալու համար օրվա ընթացքում Արեգակի ուղին
- Ուշադրություն դարձրեք արևածագի և մայրամուտի տեղերին

Արեգակի ուղու թեքվածությունը

լայ. 70°
Էնոնտեկիո
Ֆինլանդիա

լայ. 40°
Գանդիա
Իսպանիա

լայ. 5°
Լադրիլերոս
Կոլումբիա

Արեգակի ուղու քարձրությունը

Ամառը և ձմեռը Նորվեգիայում

Արևածագ/մայրամուտ տարբեր տեղանքներում

57° Ռիգա, Լատվիա

40° Բարսելոնա, Իսպանիա

2° Պոպայան, Կոլումբիա

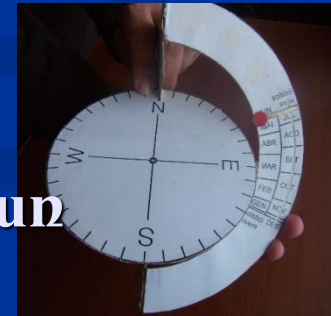
ձմեռ

գարուն
աշուն

ամառ

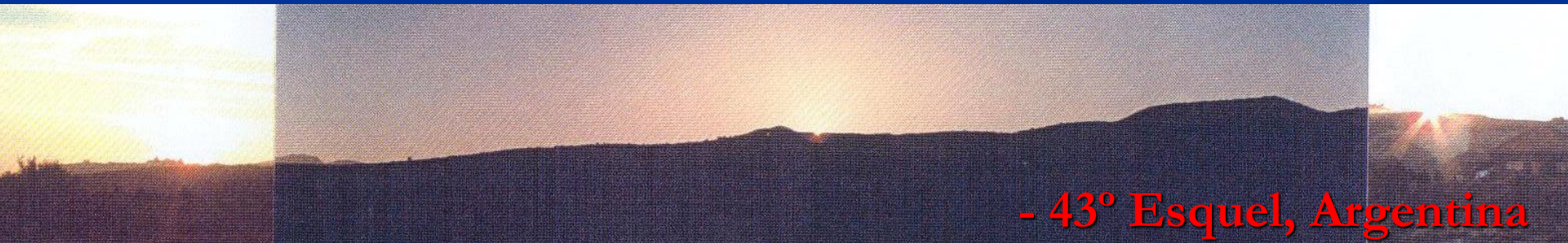
Արևածագ/մայրամուտ տարբեր տեղանքներում

2 ° Popayán, Colombia

- 19° La Paz, Bolivia

- 43° Esquel, Argentina

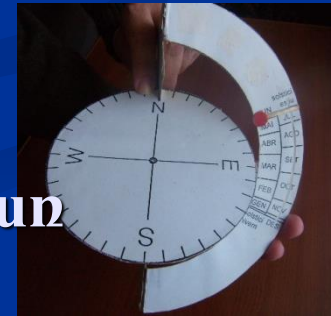
ձմեռ

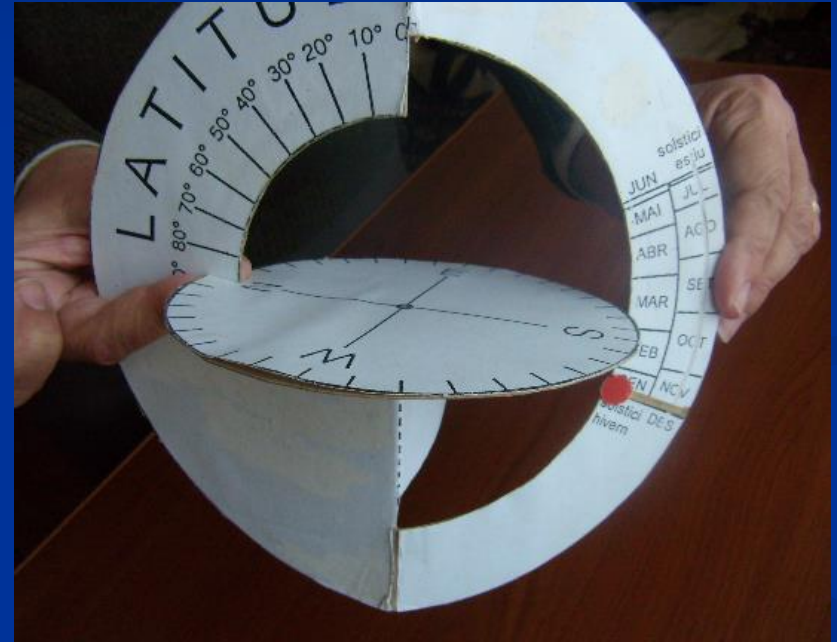
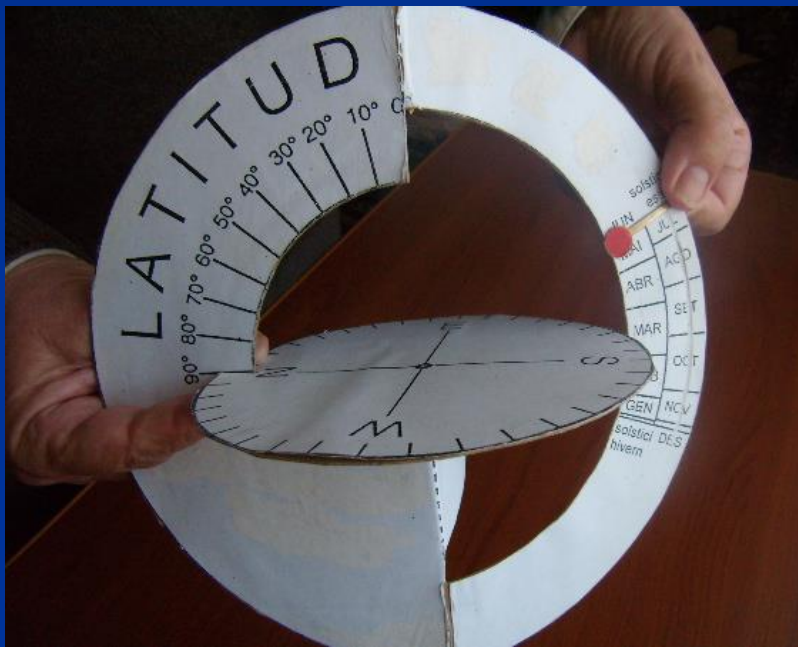
գարուն
աշուն

ամառ

Քևեռային ամառ և ձմեռ

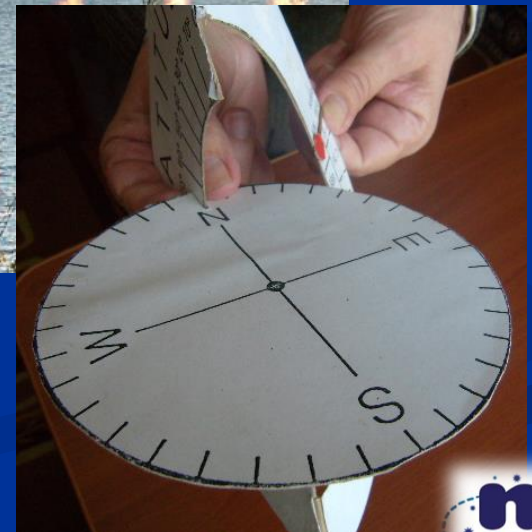

Քևեռներում, Արեգակը հորիզոնից բարձր է
կես տարի իսկ հաջորդ կես տարին՝ ցածր

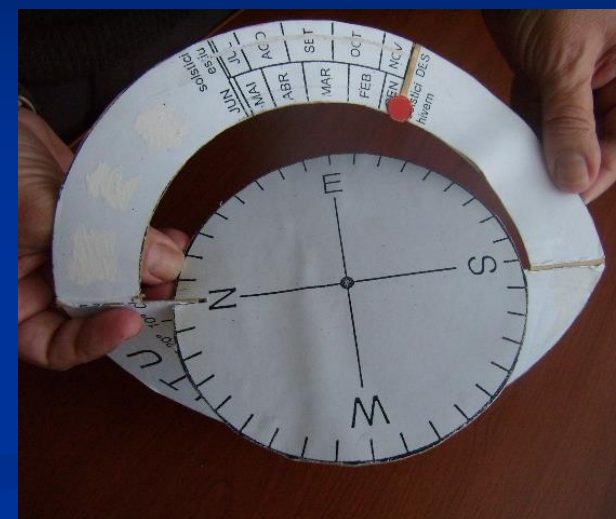
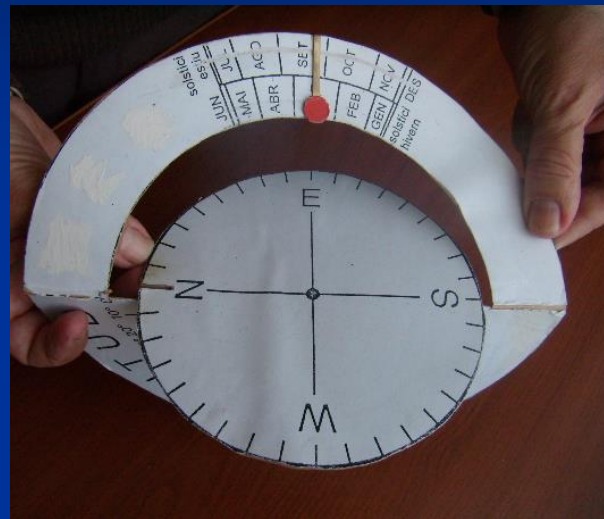
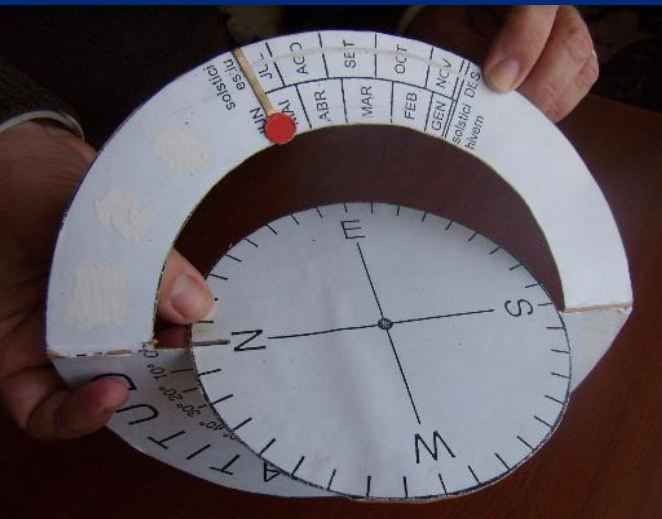
Կեսագիշերային Արեգակ

Արեգակը իջնում է մինչև կհասի
միջօրեականը, ապա սկսում է
բարձրանալ մինչև հորիզոնին
հասնելը

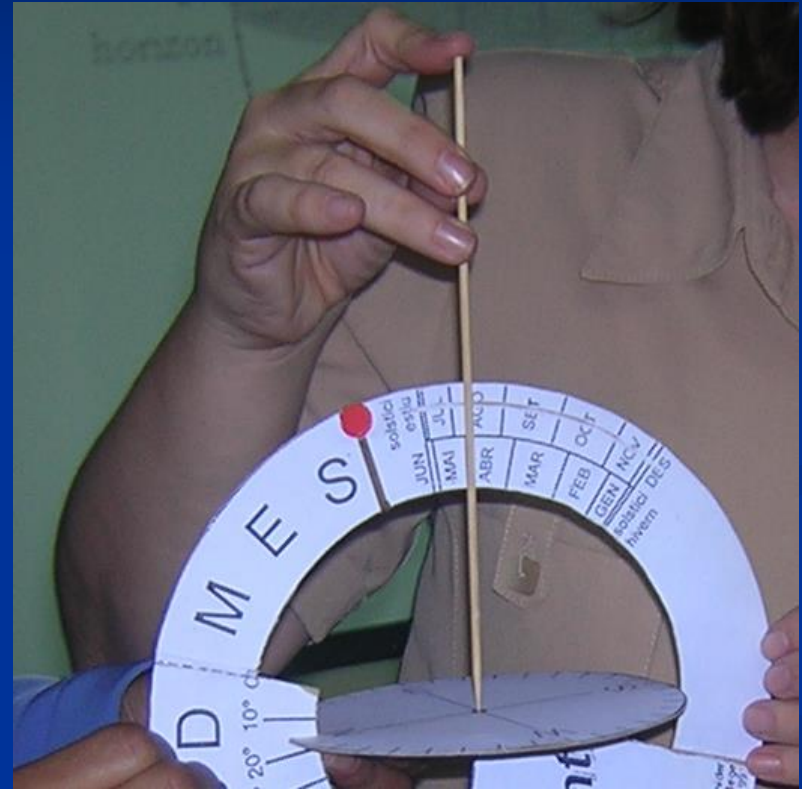

«տարվա եղանակները հասարակածում»

Արեգակի ուղին համարյա թե միշտ ուղղահայաց
է հորիզոնին և նրա երկարությունը համարյա թե
նույնն է ամբողջ տարվա ընթացքում

Արեգակը զենիթում

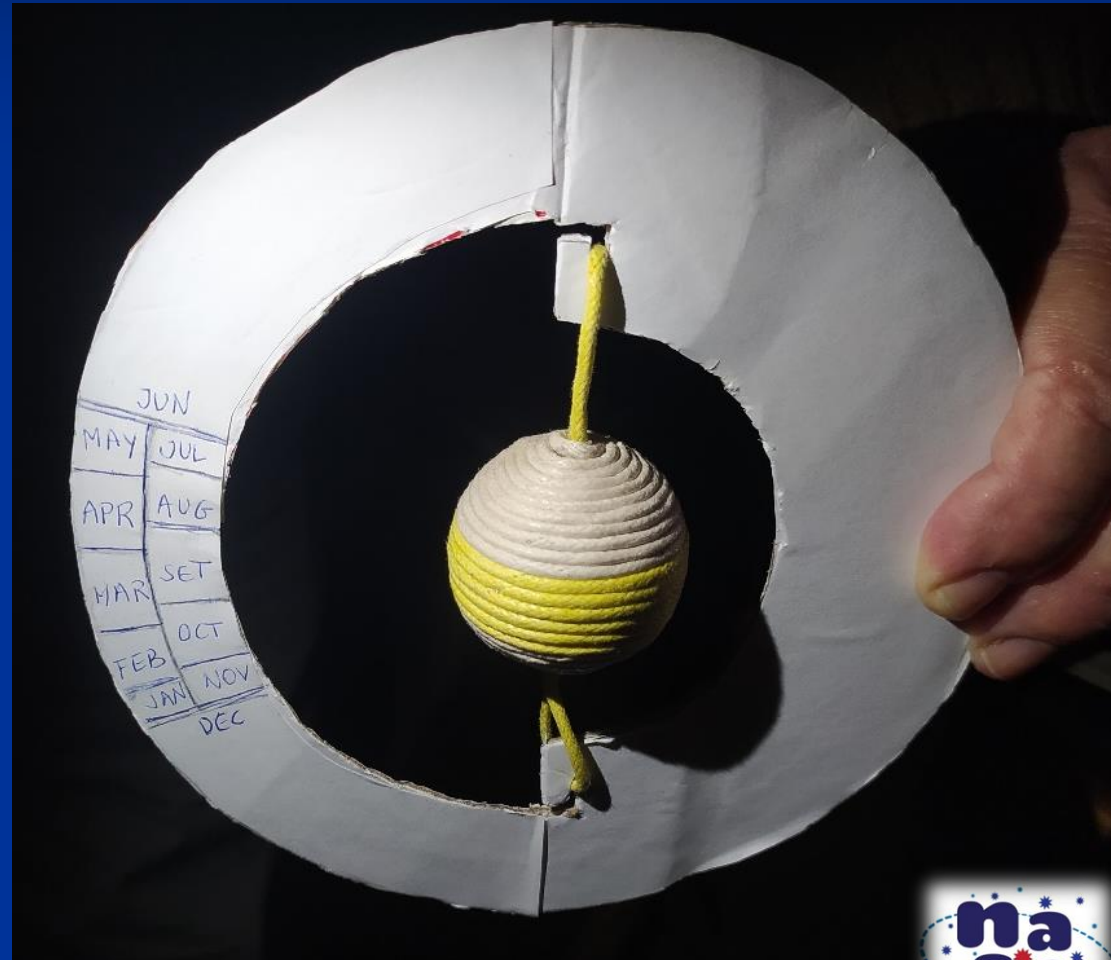

Արեգակնային կեսօրին, ստվերը ձեր
ոտքերի տակ է

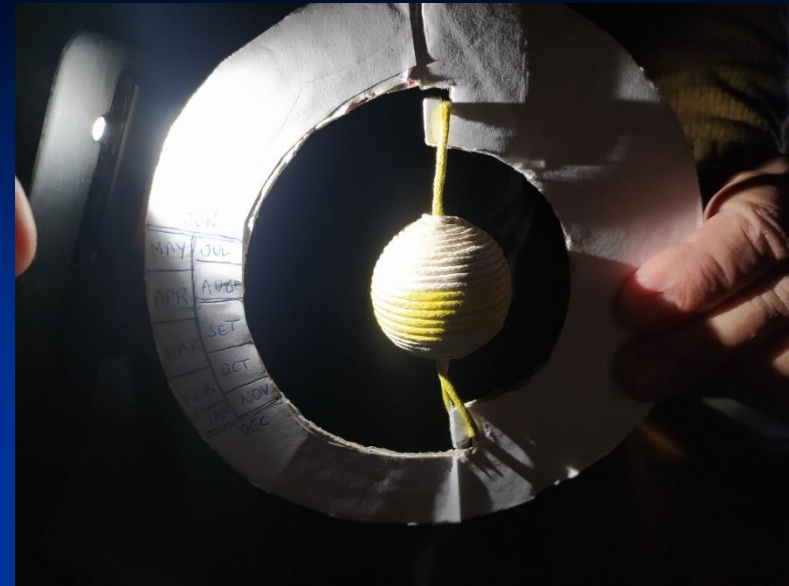

Գործողություն 3. Չուգահեն Երկրի ցուցադրիչ

- Բացատրել
Արեգակի
դիրքը
գուգահեն
Երկիրն
օգտագործելի
ս

Գործողություն 3. Չուգահեռ Երկրի ցուցադրիչ

Գործունեություն 3: Լուսնային ցուցադրիչ

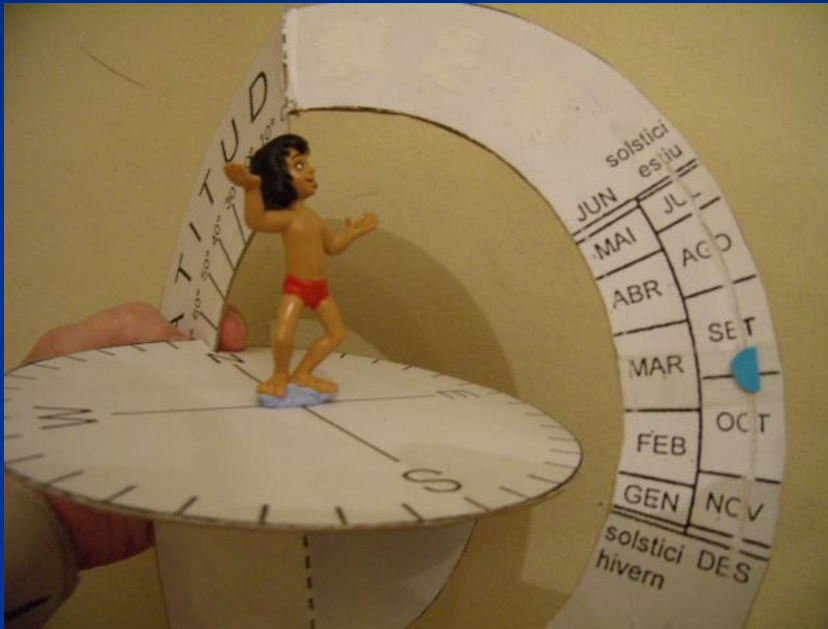
- Ինչու՞ է Լուսինը ժպտում
որոշ տեղերում

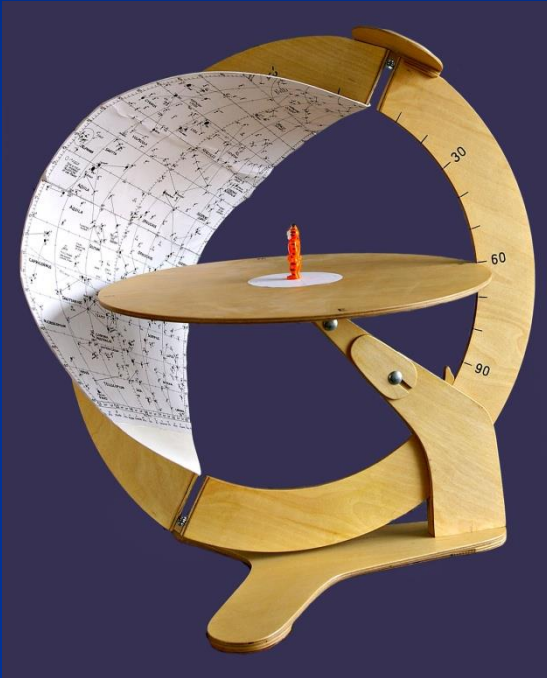
Ինչու՞ այդ կամ ոչ....

Լուսնային ցուցադրիչ

Հսկա ցուցադրիչներ

Շնորհակալություն ուշադրության համար

